

mag. i Naturvidenskab, og at det er en alt for stærk Udvidelse af Universitetets Opgaver, hvis man ogsaa skal medtage saadanne Rejse- og Studieophold rundt omkring i Landet. Det er noget, man maa henvise til den private Virksomhed. De Folk, som særlig ville studere i Søer og Moser og Damme Planter og Dyr og sligt, maa ogsaa kunne yde et Offer dertil om Sommeren udenfor Læsetiden, altsaa i deres Fritid. Vi have ikke fundet det rigtig, at Universitetet oprettede saadanne Kursus, og derfor indstilles Bevillingen til Nægtelse, skønt saadanne Kursus saamænd kunne være meget fornøjelige og lærerige.

Den anden Bevilling, der indstilles til Nægtelse, er første Del af en 3-aarig Bevilling paa 3,000 Kr. til Afholdelse af frivillige Studenterkursus over almindende Emner. I de sidste Par Aar have Studenterne ønsket saadanne Kursus afholdt, altsaa lignende Foredrag, som holdes i Foredragsforeninger af forskellig Art. Mange Studenter have deltaget i disse Foredrag. I 1905 oprettedes 17 Kursus med 700 Deltagere, og i Foraaret 1908 15 med 3,000 Deltagere. De tre Studenterforeninger have gjort opmærksom paa, at det er en fortrinlig Foranstaltning, som Studenterne sætte megen Pris paa, men Udvalget finder ikke, at det er en Universitetsforanstaltning, som man med Billighed kan sige, at Universitetet skal afholde Udgifterne til.

Under Kommunitetet har der været et Samraad om større Understøttelse til studerende i fremrykket Alder. En Forhøjelse af denne Understøttelse har i al den Tid, jeg har været paa Rigsdagen, haft min Sympati. Jeg ved godt, at adskillige Medlemmer, maaske ogsaa Flertallet af forskellige Partier, have ment, at vi allerede yde rigelig Understøttelse til dette Formaal, og man har modsat sig en Forhøjelse af denne Bevilling. Jeg har hele Tiden ment, at selv om det naturligvis i enkelte Tilfælde kunde paavises; at disse Understøttelser kunne falde paa en uværdig Haand — det kan selvfølgelig nok paavises der som overalt —, saa er der dog saa mange af dem, der komme til at studere i en fremrykket Alder, som ere fattige og virkelig dygtige og burde hjælpes til at komme frem, saa at jeg mener, at Summen i Virkeligheden er lille, og de Understøttelser, der gives — der findes i Betænkningen en Liste derover —, ere ogsaa meget smaa, saa jeg har nogen Sympati derfor, og da jeg var Kultusminister, voksede min Sympati ved den Erfaring, jeg fik. Imidlertid har Udvalget ikke taget noget bestemt

Standpunkt til Sagen. Vi have blot haft den til Forhandling med Ministeren, og jeg skal ikke kunne sige, hvorledes Udvalget som saadant vil stille sig til et Forslag om en mindre Forhøjelse. Jeg er dog nær ved at tro, at det vilde kunne vinde Tilslutning.

Mindretallets Forslag til dette Afsnit skal jeg ikke komme ind paa, forinden Mindretallets Ordfører har talt.

Paa § 26 skal jeg først omtale et Samraad, der har fundet Sted mellem Ministeren og Udvalget angaaende Nedsættelsen og Sættelsen af en Kommission om Folkeskolens Tilsyn. Tanken om en saadan Kommission er oprindelig, tror jeg, fremkommen fra Ribe, fra Konventet derovre, fra Præsterens Side, idet det nuværende gejstlige Tilsyn med Folkeskolerne var til Drøftelse. Man var enig om, at efterhaanden som Folkeskolen var bleven mere selvstændig og var bleven forbedret i forskellig Retning, vilde det ogsaa være paa Tide at tage under Overvejelse, om ikke Tilsynet burde bringes i Overensstemmelse med Tidens Fordringer. Tanken om at nedsætte en Kommission til Overvejelse deraf kom da frem derovre og har vundet Tilslutning hos Ministeriet, idet Ministeren har fremsat Forslag om en Bevilling dertil. Ved en Forhandling med Ministeren blev det oplyst, at Tanken med denne Kommission var, at den skulde nedsættes nu i Foraaret, saa snart som Bevillingen var given paa Finansloven, og at den skulde gøre sit Arbejde færdigt i Sommerens Løb, saa der eventuelt kunde fremsættes Forslag allerede til næste Rigsdagsamling. Den skulde sammensættes af 15 Medlemmer, hvoraf Danmarks Lærerforening, Købstadlærerforeningen og Dansk Skoleforening hver udpegede en, altsaa i alt 3; Ministeriets skulde vælge en Lærer fra Landet og en fra Byerne, en gejstlig Mand og en Amtmand og endvidere 6 læge Medlemmer, som man kalder det, Medlemmer, som hverken ere gejstlige eller Jurister. Endelig skulde Ministeriets Konsulent med ind i Kommissionen. Der var i Udvalget Tale om, hvorvidt Tilsynet med Skolevæsenet i København ikke ogsaa kunde drages ind under Overvejelserne. Dertil viste Ministeren sig ikke uvillig og mente, han kunde gaa ind paa, at dette Ønske blev imødekommet. I saa Tilfælde skulde der vælges et Medlem her fra København til at træde ind i Kommissionen. Saaledes vilde Kommissionen altsaa blive sammensat af 15 Medlemmer, som jeg nu har omtalt.